

Turismens økonomiske betydning i Ringkøbing-Skjern

Turismens økonomiske betydning i Ringkøbing-Skjern Kommune

Udgivet af:

VisitDenmark for Ringkøbing Fjord Turisme

Juni 2013

Adresse:

VisitDenmark

Islands Brygge 43, 3.

2300 København S

Tlf. +45 3288 9900

Forside:

Hvide Sande

Forfatter:

Martin Fønnesbech-Sandberg

Analysemedarbejder i VisitDenmark

E-mail: mfs@visitdenmark.com

© VisitDenmark 2013

Gengivelse af rapporten eller dele heraf tilladt med kildeangivelse.

Indhold

SAMMENFATNING	1
TURISMEØKONOMISKE NØGLETAL FOR RINGKØBING-SKJERN	1
BAG OM RAPPORTEN	4
KAPITEL 1. TURISMEFORBRUGET I RINGKØBING-SKJERN KOMMUNE	5
1.1 TURISMEFORBRUG I RINGKØBING-SKJERN FOR OVER 2,7 MIA. KR.	5
1.2 UDENLANDSKE GÆSTER BAG STØRSTEDELEN AF TURISMEFORBRUGET I RINGKØBING-SKJERN KOMMUNE	7
1.3 FERIEURISME VIGTIGERE END FORRETNINGSTURISME	8
1.4 TURISMEFORBRUG I FERIEHUSE FYLDER MEST	9
1.5 FERIEHUSPRODUKTER FYLDER MEST I TURISMEOMSÆTNINGEN	10
KAPITEL 2. SAMFUNDSØKONOMISKE EFFEKTER	12
2.1 DEN TURISMESKABTE VÆRDITILVÆKST I RINGKØBING-SKJERN VIGTIG FOR REGION MIDTJYLLAND OG RESTEN AF LANDET	12
2.2 TURISMEN BIDRAGER TIL VÆKST I MANGE BRANCHER	13
2.3 TURISME SKABER NÆSTEN 2.800 JOB I RINGKØBING-SKJERN KOMMUNE	14
2.4 TURISMEN SKABER JOB I TURISMEERHVERV OG ANDRE BRANCHER	15
2.5 SKATTEINDTÆGTER PÅ 918 MIO. KR.	16
2.6 TURISMEAFLEDTE SKATTEINDTÆGTER STØRRE BETYDNING END ANDRE STEDER I LANDET.....	18
KAPITEL 3. OVERNATNINGER OG KAPACITET	19
3.1 STIGNING I OVERNATNINGSKAPACITETEN – PÅ HOTELLER OG CAMPINGPLADSER.....	19
3.2 OMRÅDETS SOMMERHUSE.....	20
3.3 FLEST OVERNATNINGER I LEJEDE FERIEHUSE	21
3.4 HØJESTE OVERNATNINGSTAL I FEM ÅR	22
3.5 FREMGANG FOR BÅDE DANSKE OG UDENLANDSKE KOMMERCIELLE OVERNATNINGER	22
3.6 TURISMESÆSONEN	23
KAPITEL 4. METODE OG DATAKILDER	24
4.1 DATAKILDER.....	24
4.2 EFTERSPØRGSELSKILDER	27
4.2 ÆNDRINGER I METODEN SIDEN 2010	30
BILAG	31
BILAG 1A. TURISMEFORBRUG FORDELT PÅ NATIONALITETER, 2011.....	31
BILAG 1B. TURISMEFORBRUG, FORDELT PÅ NATIONALITETER OG FORRETNINGS-/FERIEREJSER, 2011.....	32
BILAG 3A. REGISTREREDE OVERNATNINGER FORDELT PÅ NATIONALITET, 2012, SAMT UDVIKLINGEN 2011- 2012 (EKSKLUSIV FERIEHUSE)	33

Sammenfatning

Turismeøkonomiske nøgletal for Ringkøbing-Skjern

Turisterne i Ringkøbing-Skjern Kommune brugte i 2011 for i alt knap 2,7 mia. kr. og foretog næsten 3,2 mio. registrerede overnatninger i 2012. Inklusiv afledte effekter skabte turismeforbruget godt 1,4 mia. kr. i værditilvækst, 918 mio. kr. i skatteindtægter og 2.767 job i kommunen i 2011. Herved står turismen bag 8,3 pct. af al værditilvækst og 8,7 pct. af alle job i Ringkøbing-Skjern.

Effekten af turismeforbrug er stor, viser rapporten. Når regionen opnår én million kroner i ekstra turismeforbrug er effekten i gennemsnit inklusiv afledte effekter 1 job (årsværk), 534.000 kr. i værditilvækst og skatteindtægter på 340.000 kr.¹

Med udgangspunkt i en analyse af turisternes forbrug under opholdet i Ringkøbing-Skjern Kommune og de samfundsøkonomiske effekter heraf, tegner nærværende rapport en profil af turismen i området og af betydningen af erhvervet. I hovedtræk viser rapporten at:

- Kommunens turismeforbrug hovedsagligt lægges i forbindelse med overnatninger i eget, lånt og særligt lejet feriehus. Tages disse former for turisme ud er der 19 pct. tilbage af det samlede turismeforbrug, som fordeler sig på øvrige overnatningsformer.
- Af Region Midtjyllands 19 kommuner kommer Ringkøbing-Skjern ind som nr. 2, idet kommunen står for 17,6 pct. af regionens samlede turismeforbrug.
- Pga. den store andel af forbruget i lejede feriehus lægges mest turismeforbrug i forbindelse med kommerciel turisme. I de fleste andre af landets øvrige kommuner dominerer overnatningsformer som hotel og ikke-kommercielle kategorier som familie/venner og endagsturisme.
- Udenlandske gæster står for 73 pct. af turismeforbruget, mens danske gæster står for 27 pct. af kommunens samlede turismeforbrug. Af det udenlandske forbrug kommer 64 pct. fra tyskere, 3 pct. fra nordmænd og 2 pct. fra hollændere. Til sammenligning er 52 pct. af områdets overnatninger danske, mens 78 pct. af de udenlandske overnatninger er tyske, 7 pct. er hollandske og 6 pct. er norske.
- At turismen som erhverv i Ringkøbing-Skjern er over niveauet for den øvrige del af regionen og landet med en andel på 3,4 pct. af områdets samlede udbud af varer og tjenester.
- At turisterne som følge af den store andel af turister i feriehus bruger relativt få penge på turisme produkter som overnatning og lokal transport under opholdet. I stedet lægges relativt mange penge på detailhandel og andre produkter.

¹ Skatteindtægterne kommer dog ikke udelukkende kommunen til gode – f.eks. går nogle af skatteindtægterne til staten.

Oversigtstabel 1. Ringkøbing-Skjern, 2011

Turismeforbrug i Ringkøbing-Skjern, mio. kr.	2.682
Andel af kommunens samlede udbud, pct.	3,4

Største markeder, 2011

Tyskland	1.715
Danmark	735
Norge	69

Forbrug på største kommercielle overnatningsformer, 2011

Lejet feriehus	1.867
Camping	146
Hotel – ferie	92

Note: Årets priser. 1: Udbuddet består af dansk produktion plus importen, og repræsenterer dermed det beløb i kommunen, som bliver forbrugt i produktionen, privat og offentligt forbrug, investeringer og eksport.

- Turisternes forbrug har stor betydning for job og værdiskabelse i Ringkøbing-Skjern og giver også anledning til betydelige skatteindtægter til både stat og kommune.
- Inklusiv afledte effekter står turismen i Ringkøbing-Skjern bag 2.767 job svarende til 8,7 pct. af kommunens samlede beskæftigelse, 1.433 mio. kr. i værditilvækst² svarende til 8,3 pct. af kommunens totale værditilvækst og 918 mio. kr. i skatteindtægter (heraf 124 mio. kr. i kommuneskatter) svarende til 12,6 pct. af det samlede kommuneprovenue.
- Til sammenligning udgør de turismeafledte effekter i Region Midtjylland i gennemsnit 2,4 pct. af den samlede værditilvækst og 3,5 pct. i form af turismeskabte årsværk.

² Den formelle betegnelse er "bruttoværditilvækst", men i denne rapport anvendes blot "værditilvækst". Værditilvæksten er formelt produktion minus forbrug i produktion og dermed udtryk for, hvad der er tilbage af den samlede omsætning i virksomhederne til aflønning af de ansatte og profit.. Svarer til BNP i basispriser – eksklusiv produktskatter og produktsubsidier.

Oversigtstabel 2, Samfundsøkonomiske, afledte effekter, 2011

Turismeskabt værditilvækst, mio. kr.	1.433
Andel af Ringkøbing-Skjerns samlede værditilvækst, pct.	8,3
Turismeskabt beskæftigelse, årsværk	2.767
Andel af alle Ringkøbing-Skjerns beskæftigede, pct.	8,7
Turismeskabt skatteprovenu, mio. kr.	918
Turismens andel af samlet provenu i Ringkøbing-Skjern, pct.	12,6

Inklusiv direkte, afledte og inducerede effekter

- Overnatningsformerne lejet feriehus og camping fylder mest med andele på hhv. 83 og 12 pct. af det samlede antal kommercielle overnatninger. I forhold til det øvrige Danmark er der mange danske turister i Ringkøbing-Skjern Kommune og tilsvarende færre udenlandske turister.
- Ser man på antallet af kommercielle overnatninger, havde Ringkøbing-Skjern flere turister i 2012 end der var i 2011. Den seneste positive udvikling skyldes en moderat fremgang af overnatninger i lejet feriehus, som kompenserer for, at overnatninger på alle øvrige kommercielle overnatningsformer, især hoteller, er gået tilbage. Også i forhold til 2008 er overnatningstallet højere.
- Ser man bort fra feriehusovernatningerne er både danske også udenlandske overnatninger gået tilbage 2011-2012. Den negative udvikling gælder for de største udenlandske markeder. Dog er antallet af schweiziske overnatninger gået frem.
- Da turismen i Ringkøbing-Skjern især er kendetegnet ved en høj koncentration af overnatninger i lejede feriehus og på camping, er det ikke overraskende, at sommermånederne er langt den vigtigste del af turistsæsonen.

Bag om rapporten

Denne rapport beskriver den økonomiske betydning af turismen i Ringkøbing-Skjern Kommune. Rapporten bygger på VisitDenmarks turismesatellitregnskab for 2011 og den økonomiske model LINE, opereret af Center for Regional og Turismeforskning, ligeledes for år 2011. Derudover inddrager rapporten oplysninger vedrørende år 2012 om overnatninger og kapacitet fra Danmarks Statistik.

Rapporten tegner således et øjebliksbillede af turismen i kommunerne med udgangspunkt i de pr. maj 2013 mest aktuelle økonomiske nøgletal. I forhold til tidligere års udgaver af destinationsrapporter, afløser rapporten den seneste opgørelse af turismens økonomiske betydning fra 2010. På grund af metode-, data og klassifikationsændringer er det ikke muligt at sammenligne tallene i nærværende rapport med tidligere rapporter. Ændringerne gør endvidere, at denne rapport kun indeholder forbrugstal for 2011 og ikke nogen tidsserie. Ændringerne i forhold til tidligere destinationsrapporter med forbrugstal fra 2010 er beskrevet i detaljer i metodekapitlet. Her skal blot de vigtigste nævnes. Der er implementeret nye døgnforbrug fra turistundersøgelsen 2011, og der er foretaget metodeændring omkring behandlingen af udenlandske gæsters forbrug af lokaltransport. Denne øger den udenlandske turismeomsætning med 2 mia. kr. på landsplan. Rapporten implementerer herudover nye branchekoder, DB07, og varegrupperinger. Derfor har rapporten kun mulighed for at redegøre for udviklingstendenser mht. antal overnatninger.

For en mere detaljeret redegørelse af kilder, metode og ændringer siden 2010-modellen henvises til kapitel 4 samt til rapporten *Turismens økonomiske betydning i Danmark, 2011* (<http://www.visitdenmark.dk/da/danmark/tal-og-analyse-publikationsliste>).

Kapitel 1. Turismeforbruget i Ringkøbing-Skjern Kommune

Dette kapitel redegør for turisternes forbrug i Ringkøbing-Skjern Kommune. På baggrund af VisitDenmarks turismesatellitregnskab tegner kapitlet et billede af, hvordan turisternes samlede forbrug fordeler sig på produkter og hvilken turisme, der står bag forbruget. Følgende spørgsmål besvares:

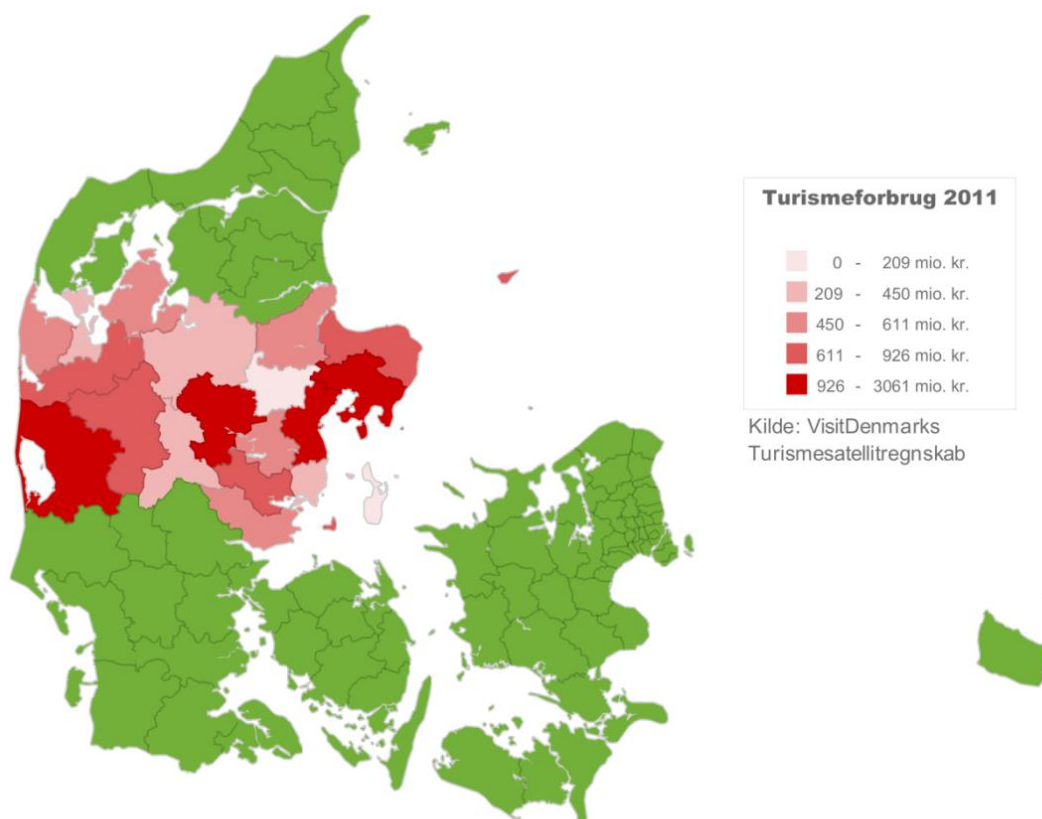
- *Hvor stort er turisternes samlede forbrug?*
- *Hvilken form for turisme står bag forbruget?*
- *Hvad bruger turisterne penge på?*

1.1 Turismeforbrug i Ringkøbing-Skjern for over 2,7 mia. kr.

Turismeforbruget i Ringkøbing-Skjern Kommune var i 2011 på næsten 2,7 mia. kr. Dette placerer kommunen som den næststørste blandt regionens 19 kommuner. Turismeforbruget i Ringkøbing-Skjern svarer til knap 17,6 pct. af Region Midtjyllands samlede turismeforbrug. Geografisk har Ringkøbing-Skjern Kommune landets største areal.

Med lidt mere end 3 mia. kr. i samlet turismeforbrug i 2011 tegner Aarhus sig for det største turistforbrug. I den nederste ende af skalaen findes Favrskov Kommune. Her brugte turisterne blot 120 mio. kroner i løbet af 2011. Figur 1.1 illustrerer den geografiske fordeling af turismeforbruget i regionens Kommuner.

Figur 1.1. Turismeforbruget i Region Midtjylland

Som det fremgår af tabel 1.1 fylder turismeforbruget i Ringkøbing-Skjern Kommune 3,4 pct. af kommunens samlede udbud af varer og tjenesteydelser. Turismeforbrugets relative størrelse i forhold til andre brancher ligger dermed over Region Midtjyllands generelle niveau. Her fylder turismeforbrugets andel af det samlede udbud 1,6 pct. I forhold til det samlede udbud af varer og tjenesteydelser har Ringkøbing-Skjern med 79 mia. kr. Region Midtjyllands næststørste, kun overgået af Aarhus med 238 mia. kr.

Der er stor variation i turismens betydning for økonomien iblandt kommunerne i Region Midtjylland. Samsø er den kommune, hvor turisme med en andel på 6,5 pct. fylder relativt mest i det samlede regneskab, og dermed har størst betydning for kommunens økonomi. I Favrskov Kommune fylder turismeforbruget blot 0,5 pct. af kommunens samlede udbud. Variationen på tværs af regionens kommuner kan blandt andet tilskrives erhvervslivets sammensætning samt størrelsen på det samlede udbud i de enkelte kommuner. Derudover spiller kommunernes attraktivitet og tilgængelighed for turister også ind.

Turisterne i Region Midtjylland lægger flest penge i forbindelse med de kommercielle overnatningsformer. Dette skyldes forbrugsmønstret i mange af kommunerne, men særligt i netop Ringkøbing-Skjern Kommune. Her går det meste af turismeforbruget med 2,2 mia. kr. eller 83 pct. til kommerciel overnatning mod de resterende 444 mio. kr. (17 pct.) som går til ikke-kommercielle overnatningsformer som familie/venner eller endagsturisme. I den øvrige del af regionen er fordelingen i gennemsnit mere ligelig mellem kommerciel- og ikke-kommerciel overnatningsform med hhv. 59 og 41 pct. af turismeforbruget. Landet som helhed har en 53-47-fordeling i de kommercielt overnattende turisters favør.

Tabel 1.1. Turismeforbrug og turismeandel fordelt på kommuner, sorteret efter turismeforbrug, Region Midtjylland, 2011

	Turismeforbruget			Samlet udbud	Turismeandel af samlet udbud
	Kommerciel overnatning	Ikke-kommerciel overnatning og endagsrejsende	I alt		
	mio. kr.				
Danmark	43.634	38.813	82.447	4.443.453	1,9
Region Midtjylland	9.004	6.249	15.254	938.476	1,6
Aarhus	1.520	1.541	3.061	237.793	1,3
Ringkøbing-Skjern	2.237	444	2.682	79.047	3,4
Syddjurs	612	561	1.173	22.062	5,3
Silkeborg	499	444	942	52.688	1,8
Herning	518	408	926	65.305	1,4
Horsens	381	403	784	60.146	1,3
Holstebro	493	230	723	41.887	1,7
Norddjurs	381	338	719	21.472	3,4
Lemvig	494	118	611	17.858	3,4
Skanderborg	372	213	585	35.636	1,6
Randers	226	321	547	63.301	0,9
Skive	251	231	482	31.498	1,5
Hedensted	243	230	473	35.976	1,3
Viborg	233	217	450	72.800	0,6
Odder	161	156	317	8.595	3,7
Struer	104	128	233	14.453	1,6
Ikast-Brande	105	111	215	49.013	0,4
Samsø	155	54	209	3.239	6,5
Favrskov	19	101	120	25.706	0,5

Note: Kommercielle overnatningsformer: Hoteller, camping, vandrerhjem, feriecentre, lystbådehavn, festival, bondegårdsferie, krydstogt og lejet feriehus. Privat overnatning og endagsbesøg omfatter turister, der benytter eget sommerhus, overnatter privat hos familie og venner samt endagsgæster.

1.2 Udenlandske gæster bag størstedelen af turismeforbruget i Ringkøbing-Skjern Kommune

Turismen i Ringkøbing-Skjern Kommune er særligt kendetegnet ved udenlandske gæster, der samlet står for 73 pct. af turismeomsætningen eller godt 1,9 mia. kr. Tyskland er det største udenlandske marked med 1,7 mia. kr. svarende til 64 pct. af den samlede omsætning. Tyskerne i Ringkøbing-Skjern står således for en klart højere andel af turismeforbruget end, hvad tilfældet er i Region Midtjylland (21 pct.) og i hele landet (13 pct.).

Omvendt betyder dansk turisme i Ringkøbing-Skjern Kommune 32-37 pct. point mindre end i regionen og landet som helhed.

Norge, Holland og Sverige er de næststørste udenlandske markeder i Ringkøbing-Skjern Kommune, men er af mindre betydning med hhv. 3, 2 og 1 pct. af den samlede turismeomsætning i 2011. Hermed lægger hollændere relativt mere i kommunen på turisme

sammenlignet med resten af regionen og landet, mens svenske og norske gæster lægger hhv. 1-7 og 2-4 pct. point mindre. Til gengæld betyder polske gæster mere i Ringkøbing-Skjern end i hele landet, mens briter, relativt set, ikke lægger så meget som andre steder i regionen og landet.

Tabel 1.2. Turismeforbrug fordelt på markeder, 2011

	Turismeforbrug	Fordeling af Ringkøbing-Skjerns turismeforbrug	Fordeling af regionens turismeforbrug	Fordeling af Danmarks turismeforbrug
	Mio. kr.		Pct.	
I alt	2.682	100	100	100
Danmark	735	27	64	59
Udlandet i alt	1.947	73	36	41
Tyskland	1.715	64	21	13
Norge	69	3	5	7
Holland	46	2	1	1
Sverige	33	1	2	8
Polen	18	1	1	0
Storbritannien	9	0	1	2
Øvrige lande	57	2	6	10

Turister fra øvrige lande lægger omkring 2 pct. af turismeomsætningen i destinationen, hvilket er under niveauet for Region Midtjylland og Danmark. Bilag 1A udspecificerer områdets turismeforbrug på endnu flere nationaliteter.

1.3 Ferieturisme vigtigere end forretningsturisme

Af tabel 1.3 ses, at langt størstedelen af turismeforbruget i Ringkøbing-Skjern skyldes ferierejser. I 2011 var ferieturismeforbruget således godt 2,6 mia. kr. svarende til 95 pct. af det samlede turismeforbrug. De resterende 5 pct. kan tilskrives forretningsrejsende.

Danskerne står med 91 pct. for næsten al forretningsturisme i kommunen. Det skal dog nævnes, at VisitDenmark ikke har oplysninger om udenlandske endags-forretningsrejsende³ (dvs. uden overnatning) og derfor muligvis undervurderer den udenlandske omsætning lidt. Udenlandske feriegæster står til gengæld med 1,9 mia. kr. for 76 pct. af alt ferieturismeforbrug.

Tabel 1.3. Turistforbrug fordelt på formål og Danmark/udlandet

I alt	Forretningsrejser		Ferierejser	
	mio. kr.	mio. kr. pct.	mio. kr.	pct.
I alt	2.682	126 100	2.556	100
Danmark	735	114 91	620	24
Udlandet	1.947	12 9	1.936	76

³ En ny undersøgelse af endagsturismen vil være færdig i første halvdel af 2014.

Bilag 1B specificerer yderligere turismeforbruget på danske og udenlandske gæster pr. nationalitet med hhv. ferie eller forretning som formål. Her ses det bl.a., at norske og svenske turister lægger en større andel af turismeforbruget på forretningsturisme i kommunen end tyskerne, som næsten udelukkende bruger penge på ferierejser.

1.4 Turismeforbrug i feriehuse fylder mest

Turismeforbruget i Ringkøbing-Skjern kommune adskiller sig fra resten af regionen og resten af landet, da hele 70 pct. bliver brugt i forbindelse med overnatning i lejet feriehus. Til sammenligning bruges hhv. 25 og 13 pct. på regions- og landsplan på denne overnatningsform. Den store andel på lejet feriehus afspejles også i den forholdsvis høje andel af turismeforbrug på 83 pct., som går til kommercielle overnatningsformer. Denne er 24-30 pct. point højere end andelen for regionen og hele landet.

Til gengæld bruges med 3 pct. af turismeforbruget i Ringkøbing-Skjern ikke så mange penge på den ikke-kommercielle overnatningsform, familie/venner, som andre steder i regionen (14 pct.) og landet (13 pct.).

Næststørste overnatningsform i kommunen målt på turismeforbrug er med 248 mio. kr. eller 9 pct. eget feriehus. Forbruget på denne kategori er på samme niveau som i resten af regionen og landet.

Med andre ord er Ringkøbing-Skjern Kommune kendetegnet som sommerhusområde. Desuden er forretningsturismen i kommunen ikke lige så udbredt, som i resten af landet. Dette ses af de forholdsvis lave andele på hotel – forretning (3 pct.) og endagsturister – forretning (2 pct.), som ligger hhv. 16-17 og 9-10 pct. point under regions- og landsgennemsnittet.

Også turismeforbruget fra hotelgæster på ferie er i Ringkøbing-Skjern Kommune med 3 pct. lavere end i Region Midtjylland (6 pct.) og i hele landet (10 pct.), mens campingforbruget med 5 pct. er på samme niveau.

Tabel 1.4. Turismeforbrug fordelt på overnatningsformer, 2011, Ringkøbing-Skjern

	Turisme- forbrug	Fordeling for Ringkøbing-Skjern	Fordeling for regionen	Fordeling for hele landet
	mio. kr.	pct.		
I alt	2.682	100	100	100
Kommercielle	2.237	83	59	53
Hotel – ferie	92	3	6	10
Hotel – forretning	79	3	19	20
Feriecentre	40	1	1	2
Camping	146	5	5	5
Vandrerhjem	7	0	1	1
Lejet feriehus	1.867	70	25	13
Lystbåde	1	0	1	1
Festival	5	0	2	1
Bondegårde	2	0	0	0
Krydstogt	0	0	0	0
Ikke-kommercielle	444	17	41	47
Eget feriehus	248	9	9	8
Lånt sommerhus	44	2	2	2
Familie/venner	89	3	14	13
Endagsturister - ferie	16	1	5	13
Endagsturister - forretning	47	2	12	11

1.5 Feriehusprodukter fylder mest i turismeomsætningen

En af turismesatellitregnskabets hovedtabeller viser, hvordan turismeforbruget fordeler sig på forskellige produkttyper. Regnskabet inddeler produkterne i tre typer: Turismekaraktistiske produkter (typiske turismeprodukter), turistforbundne produkter (primært detailhandlen) og endelig "ikke-turismespecifikke produkter", som omfatter alle andre produkter.

For Ringkøbing-Skjern Kommune viser analysen, jf. tabel 1.5, at størstedelen af forbruget med 44 pct. fordeler sig på detailhandlen og andre produkter end turismeprodukterne og. Koncentrationen af forbruget på turismeprodukter er således en del lavere i Ringkøbing-Skjern end i resten af landet, hvor 51 pct. af forbruget bliver brugt på turistprodukter. Til gengæld ligger detailhandel og andre produkter hhv. 2 og 24 pct. point højere end, hvad fordelingen er for landet samlet set.

Grundet det særligt høje forbrug i lejede feriehus i Ringkøbing-Skjern Kommune bruges relativt lave andele i forbindelse med typiske turismeprodukter som restaurant (10 pct.) og overnatning (9 pct.). I stedet bruger danske og udenlandske gæster 12 pct. på føde- og drikkevarer samt tobak og 44 pct. på andre produkter. Sidstnævnte indeholder en række kategorier, hvor boligbenyttelse og ejendomsmægler, energi og vandforsyning samt anden personlig service vægter højt.

Dette mønster skyldes ud over den store andel i feriehuse også den udenlandske sammensætning af forbruget, som typisk bruger en lavere andel på turismeprodukter og højere på andre produkter.

Tabel 1.5. Turismeforbruget fordelt på produkter, Ringkøbing-Skjern, 2011

	I alt		Danskere		Udlændinge	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	2.682	100	735	100	1.947	100
Turismeprodukter	670	25	258	35	412	21
<i>Heraf:</i>						
Overnatning	229	9	111	15	119	6
Restaurant	272	10	68	9	204	10
Lokal transport	126	5	62	8	64	3
Rejse-service	17	1	10	1	8	0
Kultur og forlystelser	25	1	8	1	18	1
Detailhandel	821	31	283	38	538	28
<i>Heraf:</i>						
Føde- og drikkevarer samt tobak	312	12	129	18	183	9
Benzin og andet brændstof	201	7	69	9	132	7
Andet	308	11	85	12	223	11
Andre produkter	1.191	44	194	26	998	51

Kapitel 2. Samfundsøkonomiske effekter

Turismeefterspørgslen i Danmark skaber afledte samfundsøkonomiske effekter i form af beskæftigelse, værditilvækst og offentlige provenuier. For at belyse størrelsen af disse effekter på nationalt og lokalt niveau anvender VisitDenmark det regionale turismesatellitregnskab (RTSA), sammen med den generelle ligevægtsmodel LINE. Effekterne inkluderer såvel direkte som afledte effekter af turismen.

Kapitlet beskriver, hvilke samfundsøkonomiske effekter af turismen i form af skabte job, værditilvækst og skatter, der er i Ringkøbing-Skjern Kommune. Det er værd at bemærke, at de samlede effekter i et område kan være et resultat af turismeforbrug andre steder i landet, som giver anledning til øget økonomisk aktivitet og produktion i området. Omvendt kan turismeforbrug i en given kommune i regionen være anledning til effekter i form af f.eks. skabte job andre steder i landet, og disse indgår naturligvis ikke i beskrivelsen af turismeeffekter i den pågældende kommune eller region. Ligeledes skal det bemærkes, at beskæftigelseseffekter er opgjort efter arbejdsstedet, mens skatteindtægter følger arbejdstagerens bopælskommune. Se også metodebeskrivelsen i kapitel 4.

2.1 Den turismeskabte værditilvækst i Ringkøbing-Skjern vigtig for Region Midtjylland og resten af landet

En anerkendt målestok for betydningen af et erhverv i samfundet er værditilvækst. Værditilvæksten er defineret som det beløb, der er tilbage af den samlede omsætning, når vareforbruget, der er brugt i forbindelse med produktionen, er fratrukket. Værditilvæksten går således til løn og profit (aflønning af produktionsfaktorer).

Turismen skaber i Ringkøbing-Skjern Kommune værditilvækst for 1,4 mia. kr. inklusiv afledte effekter. Dette er det næsthøjeste af Region Midtjyllands kommuner og svarer til en andel på 8,3 pct. af kommunens samlede værditilvækst, hvilket er 5,9 pct. point over regions- og 5,7 pct. point over landsgennemsnittet. I forhold til Region Midtjylland står Ringkøbing-Skjern Kommune for 18,7 pct. af den turismeskabte værditilvækst.

At turismens andel af den samlede værditilvækst i kommunen er højere end gennemsnittene for regionen og landet skyldes bl.a., at der i Ringkøbing-Skjern særligt skabes stor værdi af turismen i forhold til andre erhverv i kommunen. Turismeandelen af den samlede værditilvækst er som nævnt derfor forholdsvis høj med 8,3 pct., hvilket også er tilfældet for kommuner som Samsø (12,1 pct.) og Syddjurs (8,1 pct.).

Kommuner som Favrskov (0,6 pct.), Ikast-Brande (0,7 pct.) og Viborg (0,9 pct.) trækker til gengæld regionens samlede gennemsnit i den anden retning. Man kan sige, at turismens betydning her er mindre.

I absolutte størrelser skaber turismen med 1,5 mia. kr. en smule mere værditilvækst i Aarhus end i Ringkøbing-Skjern. Det skal dog nævnes, at også andre erhverv i Aarhus skaber for hele 94 mia. kr. i samlet værditilvækst mod Ringkøbing-Skjerns 17 mia. kr.

Tabel 2.1 Værditilvækst skabt af turismen, Region Midtjylland, 2011

	Turismeskabt værditilvækst	Samlet værditilvækst i kommunen	Turismeandel af samlet værditilvækst
	mio. kr.		pct.
Danmark	39.717	1.524.795	2,6
Region Midtjylland	7.637	321.332	2,4
Aarhus	1.497	94.180	1,6
Ringkøbing-Skjern	1.433	17.306	8,3
Syddjurs	633	7.845	8,1
Silkeborg	458	20.126	2,3
Herning	417	22.446	1,9
Horsens	384	21.229	1,8
Holstebro	371	14.193	2,6
Norddjurs	364	7.744	4,7
Lemvig	324	5.410	6,0
Skanderborg	297	12.243	2,4
Randers	268	22.412	1,2
Skive	232	11.325	2,0
Viborg	213	23.065	0,9
Hedensted	196	10.628	1,8
Odder	160	3.200	5,0
Struer	120	4.348	2,8
Samsø	113	929	12,1
Ikast-Brande	99	13.226	0,7
Favrskov	60	9.477	0,6

Note: Dækker både de direkte og afledte effekter af turismen.

2.2 Turismen bidrager til vækst i mange brancher

Turismeforbruget skaber værditilvækst bredt i samfundet, og ikke kun i turismeerhvervene. Turismeerhvervene får dog naturligt stor glæde af turisterne. Af Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede turismeafledte værditilvækst på godt 1,4 mia. kr. stammer 209 mio. kr. (15 pct.) fra turismeerhvervene. Dette er 15-17 pct. point under regions- og landsniveaet. Blandt turismeerhvervene stammer 6 pct. fra restauranter og værtshuse og 5 pct. fra overnatningsstederne. Transportvirksomheder samt kultur, forlystelser og sport bidrager med hver 2 pct. For alle underkategorierne af turismeerhvervene i Ringkøbing-Skjern gælder det, at der skabes relativt mindre værditilvækst sammenlignet med regionens og landets øvrige kommuner.

16 pct. af den turismeafledte værditilvækst i Ringkøbing-Skjern kan tilskrives detailhandlen, hvilket er på niveau med Region Midtjylland og 2 pct. point lavere end niveaet for Danmark.

Det skal dog nævnes, at den største gruppe med 69 pct. er "andre brancher", der dækker over en bred vifte af erhverv som f.eks. ejendomsmæglere, bolig- og husleje⁴ (29 pct.), erhvervsservice⁵ (6 pct.) og andre (34 pct.) – herunder bl.a. finans og forsikring, udgivelse, TV/radio og IT samt offentlig service. Kategorien ejendomsmæglere, bolig- og husleje ligger for området hele 13-17 pct. point over regions- og landsgennemsnittet, hvilket givetvis skyldes den høje forbrugsandel i feriehusene.

Tabel 2.2 Turismeafledt værditilvækst fordelt på brancher, Ringkøbing-Skjern, 2011

	Turismeafledt værditilvækst	Fordeling for		
		Ringkøbing-Skjern	Region Midtjylland	Danmark
		pct.		
	mio. kr.			
I alt	1.433	100	100	100
Turismeerhverv	219	15	30	32
<i>Heraf:</i>				
Overnatningssteder	66	5	13	13
Restauranter og værtshuse	91	6	8	9
Transportvirksomheder	23	2	4	5
Rejse-service	4	0	1	1
Kultur, forlystelser og sport	34	2	4	4
Detailhandel	230	16	16	18
<i>Heraf:</i>				
Råolie-, naturgas og olieindustri	2	0	0	0
Føde- og drikkevarer samt tobak	21	1	2	2
Andre	207	14	14	16
Andre brancher	984	69	54	50
<i>Heraf:</i>				
Ejendomsmæglere, bolig- og husleje	411	29	16	12
Erhvervsservice	86	6	7	7
Andre	487	34	31	31

Som en gennemsnitsbetragtning kan beregnes en multiplikator for, hvor meget værditilvækst 1 mio. kr. i turismeforbrug skaber i området. Her viser analysen, at effekten af en million kr. i turismeforbrug er anledning til 534.000 kr. i værditilvækst, inklusiv afledte effekter. Multiplikatoren for værditilvækst i området er således 0,534, hvilket er over landsgennemsnittet på 0,482.

2.3 Turisme skaber næsten 2.800 job i Ringkøbing-Skjern Kommune

Turisternes forbrug skaber en mængde arbejdspladser – her kaldt turismeskabte årsværk, idet antallet tælles i enheder, der modsvarer fuldtidsjob.

⁴ Her indgår bl.a. udlejning af sommerhuse, som dog er for lille en underkategori til at indgå i turismeerhvervet.

⁵ Dækker bl.a. over udlejning af biler.

Turismen skaber i Ringkøbing-Skjern Kommune gennem direkte og afledte effekter 2.767 årsværk, hvilket er 12,2 pct. af Region Midtjyllands turismeskabte årsværk. I kommunen var der i 2011 31.951 fuldtidsårsværk, hvilket vil sige, at turisterne i Ringkøbing-Skjern skabte 8,7 pct. af kommunens samlede beskæftigelse. Dette er 5,2 pct. point højere end regionsnittet på 3,5 pct. og 4,4 pct. point højere end landsgennemsnittet på 4,3 pct.

Igen er Samsø, Syddjurs og Ringkøbing-Skjern de mest afhængige af turismens effekter i regionen, idet hhv. 11,1, 9,5 og 8,7 pct. af alle job (årsværk) i kommunerne er skabt af turismen. Favrskov, Ikast-Brande og Viborg er kommuner, som er mindre afhængig af turismens jobskabelse, da 0,7-1,5 pct. af alle årsværk i kommunerne er turismeskabte.

Tabel 2.3 Antal årsværk skabt af turismen, Region Midtjylland, 2011

	Turismeskabte årsværk	Samlet antal beskæftigede i kommunen	Turismeandel af samlet beskæftigelse pr. kommune pct.
Danmark	119.449	2.804.562	4,3
Region Midtjylland	22.617	646.607	3,5
Aarhus	5.623	191.615	2,9
Ringkøbing-Skjern	2.767	31.951	8,7
Syddjurs	1.579	16.619	9,5
Silkeborg	1.694	41.018	4,1
Horsens	1.442	41.163	3,5
Herning	1.760	46.603	3,8
Norddjurs	921	16.484	5,6
Holstebro	964	31.811	3,0
Randers	1.000	45.247	2,2
Skanderborg	907	24.697	3,7
Skive	675	22.780	3,0
Lemvig	552	9.307	5,9
Viborg	709	47.661	1,5
Hedensted	613	19.541	3,1
Odder	424	7.096	6,0
Struer	339	10.149	3,3
Ikast-Brande	327	23.022	1,4
Samsø	197	1.771	11,1
Favrskov	124	18.072	0,7

2.4 Turismen skaber job i turismeerhverv og andre brancher

Turismen skaber med 919 årsværk en tredjedel af området job i turismebrancherne. Sammenlignes disse andele med de tilsvarende andele for hele Region Midtjylland (42 pct.) og hele landet (41 pct.), når man til konklusionen, at turismen i Ringkøbing-Skjern Kommune betyder relativt mindre for turismeerhvervene og tilsvarende mere for detailhandel og andre brancher.

Inden for turismeerhvervet skabes mest beskæftigelse på restauranter og værtshuse (18 pct.), hvilket er 3-4 pct. point over regions- og landsniveauet og overnatningssteder (10 pct.), som ligger 7-9 pct. point under.

Turismen skaber derudover 714 årsværk inden for detailhandel i kommunen inklusiv afledte effekter, som således, relativt set, er 6 pct. point mere vigtig i jobskabelsen end for regionen og 4 pct. point mere vigtig end for landet som helhed.

Igen er det inden for andre brancher turismens afledte effekter er størst med 41 pct. af de turismeskabte årsværk.

Tablet 2.4 Beskæftigelse fordelt på branchegrupper afledt af turismen i Ringkøbing-Skjern, 2011

	Turismeafledt beskæftigelse	Fordeling for		
		Ringkøbing- Skjern	Region Midtjylland	Danmark
	årsværk	pct.		
I alt	2.767	100	100	100
Turismeerhverv	919	33	42	41
<i>Heraf:</i>				
Overnatningssteder	276	10	19	17
Restauranter og værtshuse	495	18	14	15
Transportvirksomheder	75	3	5	5
Rejse-service	17	1	1	1
Kultur, forlystelser og sport	56	2	3	3
Detailhandel	714	26	20	22
<i>Heraf:</i>				
Råolie-, naturgas og olieindustri	3	0	0	0
Føde- og drikkevarer samt tobak	41	1	1	1
Andre	670	24	19	21
Andre brancher	1.134	41	37	37
<i>Heraf:</i>				
Ejendoms-mæglere, bolig- og husleje	92	3	1	1
Erhvervs-service	200	7	9	9
Andre	842	30	27	26

Beskæftigelses-multiplikatoren beregnes som turismeskabt beskæftigelse pr. mio. kr. turismeforbrug. I Ringkøbing-Skjerns tilfælde var denne multiplikator 1 i 2011. For hver million kr., der bliver brugt af turister i området, vil der således skabes 1 fuldtidsstilling, når de afledte effekter af forbruget regnes med. Turismen er således mindre beskæftigelsesintensiv i Ringkøbing-Skjern Kommune end i hele Danmark, hvor der i gennemsnit skabes 1,4 job af en million kr. i turismeforbrug.

2.5 Skatteindtægter på 918 mio. kr.

Turismen skaber offentlige indtægter i Ringkøbing-Skjern Kommune på 918 mio. kr. Heraf går godt 676 mio. kr. eller 74 pct. til vareskatter, herunder især moms med 429 mio. kr. Personskatterne beløber sig til 243 mio. kr., hvoraf halvdelen går til kommuneskatter.

Mens personskatter afledt af turismeforbruget betyder relativt mindre i Ringkøbing-Skjern Kommune sammenholdt med Region Midtjylland og hele Danmark, betyder vareskatter, herunder moms og vareafgifter/punktafgifter, mere hvilket skal ses i sammenhæng med den lidt større turismeafledte detailhandel i kommunen.

Tabel 2.5 Skatter og afgifter afledt af turismen i Ringkøbing-Skjern, 2011

	Turismeafledte skatter og afgifter	Fordeling for		
		Ringkøbing- Skjern	Region Midtjylland	Danmark
	mio. kr.	pct.		
I alt	918	100	100	100
Personskatter	243	26	30	30
Kommuneskatter	124	13	15	15
Kirkeskatter	4	0	0	0
Regionsskatter (sundhedsbidrag)	40	4	5	5
Statsskatter	75	8	9	9
Moms, vare- og selskabsskatter	676	74	70	70
Moms/merværdiafgift	429	47	46	48
Vareafgifter/punktafgifter	215	23	19	16
Selskabsskatter	32	4	5	6

Note: Indeholder både direkte, indirekte og inducerede effekter.

*Ikke alle statsskatter er dækket af LINE-modellen, derfor er andelen lavere ved brug af skatteindtægter fra www.statistikbanken.dk/off12

2.6 Turismeafledte skatteindtægter større betydning end andre steder i landet

Af tabel 2.6 fremgår det, at turismen skaber 12,6 pct. af kommunens samlede skatteprovenu, hvilket er 8,6 pct. point over landsniveauet, og 9,1 pct. point over niveauet i Region Midtjylland. Dette skyldes især moms, vare- og selskabsskatters andel på 19,4 pct., som er betydeligt højere end både regions- og landsgennemsnittet, der ligger på hhv. 6,1 pct. og 6,6 pct., hvilket igen skal ses i sammenhæng med detailhandlen.

Multiplikatoren for effekten af 1 mio. kr. i turismeforbrug på skatter og afgifter er 0,34. For hver mio. kr. i turismeforbrug opnår Ringkøbing-Skjern Kommune, inklusiv afledte effekter, indtægter til stat og kommune på 340.000 kr. svarende til lidt over en tredjedel. Dette er på samme niveau som multiplikatoren for hele landet.

Tabel 2.6 Turismeafledte skatter og afgifter og andele af samlede skatter og afgifter i Ringkøbing-Skjern, 2011

	Turismeafledte skatter og afgifter	Fordeling for		
		Ringkøbing- Skjern	Region Midtjylland	Danmark
	mio. kr.	pct.		
I alt	918	12,6	3,5	4,0
Personskatter	243	6,4	1,8	2,1
Kommuneskatter	124	6,9	1,9	2,2
Kirkeskatter	4	6,1	1,9	2,2
Regionsskatter (sundhedsbidrag)	40	6,8	1,9	2,2
Statsskatter	75	5,6	1,5	1,8
Moms, vare- og selskabsskatter	676	19,4	6,1	6,6
Moms/merværdiafgift	429	18,6	6,8	7,8
Vareafgifter/punktafgifter	215	20,5	6,4	6,3
Selskabsskatter	32	26,9	3,0	3,2

Note: Indeholder både direkte, indirekte og inducerede effekter.

Kapitel 3. Overnatninger og kapacitet

Kapitel 3 viser kapaciteten, udviklingen i overnatningsproduktet og antallet af overnatninger i Ringkøbing-Skjern Kommune jf. Danmarks Statistiks overnatningsstatistik. Beskrivelsen af overnatninger i området omfatter kun overnatningsvirksomheder, som indberetter til Danmarks Statistik, og den kommunevise detaljeringsgrad er på nogle områder begrænset som følge af Danmarks Statistiks regler for diskretionering. Kapitlet vedrører år 2012 samt hvor det har været muligt at vise udviklingen indtil år 2012. Det skal bemærkes, at antallet af registrerede overnatninger i området kun udgør en delmængde af alle overnatninger i området. De registrerede overnatninger omfatter hoteller og feriecentre med mindst 40 senge, vandrerhjem, lystbådehavne, campingpladser med mindst 75 enheder og lejede feriehusene gennem bureauer med minimum 25 huse.

3.1 Stigning i overnatningskapaciteten – på hoteller og campingpladser

Af tabel 3.1 fremgår kapaciteten for overnatningssteder registreret af Danmarks Statistik. Danmarks Statistik dækker som nævnt ikke samtlige overnatningssteder, hvorfor vandrerhjem ikke er med.

Campingpladser er klart overnatningsformen med størst kapacitet i området. I 2012 var der ifølge Danmarks Statistik således 7.662 sengepladser i Ringkøbing-Skjern. Dette er 9,8 pct. lavere end i 2008, hvor der til dog også var to campingpladser mere.

I området har feriecentre den næststørste kapacitet med 1.720 senge, hvilket er en smule færre senge end i 2008.

For hotelkapaciteten er antallet af senge steget med 37 pct. til 509 i 2012 i takt med, at antallet af hoteller er gået fra 4 til 5.

Mht. lystbådehavnepladser var der i 2012 679. Det skal dog nævnes, at kapacitets- som overnatningstallet for lystbådehavne kan være utilstrækkeligt, da det er frivilligt at indberette til Danmarks Statistik. Ikke desto mindre er den samlede kapacitet faldet med 2,2 pct. og 2 virksomheder fra 2008 til 2012.

Tabel 3.1. Kapacitetsudviklingen i overnatningsfaciliteter, 2012, Ringkøbing-Skjern¹

	2008	2009	2010	2011	2012
Antal senge					
I alt	11.505	11.178	10.971	10.966	10.570
Hotel	371	371	548	548	509
Feriecenter	1.759	1.720	1.720	1.720	1.720
Camping ²	8.499	8.361	7.977	7.977	7.662
Lystbådehavne (pladser)	876	726	726	721	679
Antal indberettende virksomheder³					
I alt	29	28	29	29	26
Hotel	4	4	6	6	5
Feriecenter	3	3	3	3	3
Camping	14	14	13	13	12
Vandrerhjem	2	2	2	2	2
Lystbådehavne (pladser)	6	5	5	5	4

1: Opgjort pr. juni.

2: Camping er hos Danmarks Statistik defineret som antal enheder ganget med 3.

3: Antal virksomheder, der indberetter til Danmarks Statistik. Kilde: Danmarks Statistik.

3.2 Områdets sommerhuse

En anden vigtig del af overnatningskapaciteten er områdets sommerhuse. I tabel 3.2 er det beregnet, hvor mange af områdets 9.404 sommerhuse og de 366.756 potentielle udlejningsuger, der faktisk blev udlejet kommercielt i 2012. Hvert sommerhus må i følge loven benyttes/udlejes i alt 39 uger om året, hvilket giver den samlede kapacitet til rådighed. Antallet af sommerhuse stammer fra BBR i Danmarks Statistiks tabel BOL101 og medregner derfor også sommerhuse, som af Danmarks Statistik medregnes under feriecentre. Antallet af kommercielt udlejede feriehusuger pr. kommune stammer fra Danmark Statistiks feriehusstatistik.

Divideres antallet af potentielle udlejningsuger i kommunen med de faktisk udlejede uger, fås et tal for den gennemsnitlige kapacitetsudnyttelse på sommerhusene i kommunen. Kapacitetsudnyttelsen vil sandsynligvis ikke være fordelt ligeligt mellem sommerhusene, men være fordelt med stor kapacitetsudnyttelse gennem udlejning på visse sommerhuse, mens andre slet ikke lejes ud. Det forventes, at ingen eller meget få sommerhuse udlejes i alle årets tilladte 39 uger. Normalt vil udlejningen af sommerhuse koncentrere sig omkring højsæsonen. Men den tekniske beregning af udlejede huse vil alligevel give et fingerpeg om den samlede kapacitetsudnyttelse i kommunen. Beregningen viser, at der i 2012 blev udlejet 92.893 husuger i Ringkøbing-Skjern Kommune eller 25,3 pct. af den potentielle kapacitet i området. Dette må siges, at være en del højere en landsgennemsnittet på 6,2 pct.

Tabel 3.2 Udlejning af feriehuse, 2012

	Ringkøbing-Skjern
Sommerhuse, antal	9.404
Udlejede husuger	92.893
Udlejningsuger til rådighed	366.756
Kommerciel udlejningspct.	25,3%

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger

Udover den kommercielle sommerhusudlejning vil der naturligvis være en belægning af sommerhusene i form af eget og lånt sommerhus.

3.3 Flest overnatninger i lejede feriehuse

I 2012 blev der foretaget over 3,2 mio. kommercielle overnatninger⁶ i Ringkøbing-Skjern Kommune, hvilket er en fremgang i forhold til 2011 på 2,8 pct. takket være feriehusovernatningerne, som gik 4,2 pct. frem og stod for 83 pct. af kommunens samlede overnatninger.

Overnatninger på camping stod tilsvarende for 12 pct., men er gået tilbage siden 2011 (-1,2 pct.) ligesom de øvrige overnatningsformer med undtagelse af feriehuse.

Overnatninger på feriecentre og vandrerhjem fyldte i 2012 101.226, hvilket er 5,3 pct. færre end i 2011.

Hotelovernatninger gik 13,8 pct. tilbage fra 2011 til 2012. Der foretages med 40.873 omtrent dobbelt så mange ferieovernatninger som forretningsovernatninger.

Tabel 3.3. Kommercielle overnatninger fordelt på overnatningsformer i Ringkøbing-Skjern Kommune, 2012, samt udvikling i forhold til 2011

	Overnatninger	Fordeling (pct.)	Udvikling 2011-2012 (pct.)
I alt	3.243.235	100	2,8
Hotel	60.368	2	-13,8
- ferie	40.873	1	-15,0
- forretning	19.495	1	-11,3
Feriecenter og vandrerhjem	101.226	3	-5,3
Camping	383.682	12	-1,2
Lystbådehavne	783	0	-57,3
Lejet feriehus	2.697.176	83	4,2

Gæsterne i de nævnte overnatningsformer har et meget forskelligt forbrug, idet forretningsgæster f.eks. typisk bruger mange flere penge pr. døgn end andre gæster. Derfor forskydes betydningen mellem overnatningsformerne, når de måles på forbrug, så camping og lejet feriehus f.eks. fylder mere, når der måles i overnatninger.

⁶ Overnatningstallet er eksklusiv ikke-kommercielle overnatningsformer, som ellers fylder en del i turismeforbruget og typisk er kendetegnet ved lavt døgnforbrug.

3.4 Højeste overnatningstal i fem år

Ringkøbing-Skjern oplevede i 2012 det højeste overnatningstal inden for de sidste fem år, hvis man regner feriehuseovernatninger med. Siden 2008 er antallet af kommercielle overnatninger i området steget med 4 pct. til 3.243.235 i 2012.

Tabel 3.4 Udvikling i antal kommercielle overnatninger i Ringkøbing-Skjern Kommune

2008	2009	2010	2011	2012	Udvikling 2008 - 2012 (pct.)	Udvikling 2011 - 2012 (pct.)
3.119.777	3.071.167	3.195.953	3.154.751	3.243.235	4,0	2,8

3.5 Fremgang for både danske og udenlandske kommercielle overnatninger

Målt på overnattende gæster udgør udenlandske overnatninger 82 pct., mens danskerne som turistgruppe udgør 17 pct. Af de udenlandske overnatninger er tyske og hollandske gæster stærkest repræsenteret i Ringkøbing-Skjern Kommune i 2012 med hhv. 2,5 mio. og knap 50.000 svarende til hhv. 93 og 1,5 pct. af det samlede udland.

Ellers står normænd, svenskere og schweizere for hhv. 1,4, 0,9 og 0,2 pct. af det udenlandske marked. Uden feriehuse er andelen hhv. 6,1, 3,9 og 1,9 pct. af det udenlandske marked (se i øvrigt bilag 3A). Det skal bemærkes, at 90 pct. af de udenlandske overnatninger foretages i feriehuse.

Udviklingen i antallet af overnatninger i kommunen, 2011-2012, er især trukket af tyske overnatninger, der steg med 3,3 pct. Ellers steg danske (5,5 pct.), norske (4,3 pct.) og schweiziske (24,8 pct.) overnatninger i perioden også, mens hollandske og overnatninger fra andre lande faldt med hhv. 19,7 og 17,7 pct.

Tabel 3.5 Registrerede overnatninger fordelt på nationalitet, 2012, samt udviklingen 2011-2012

	Ringkøbing-Skjern Kommune	Fordeling	Udv. (pct.)
I alt	3.243.235	100	2,8
Danmark	557.059	17	5,5
Udlandet	2.686.177	83	2,3
Tyskland	2.508.008	77	3,3
Holland	49.644	2	-19,7
Norge	45.670	1	4,3
Sverige	28.281	1	0,4
Schweiz (ekskl. feriehuse)	5.085	0	24,8
Andre lande (ekskl. feriehuse)	9.826	0	-30,0
Andre lande	49.489	2	-17,7

I bilag 3A tegner sig et anderledes billede, når der kigges på udviklingen 2011-2012 i Ringkøbing-Skjern Kommune eksklusiv feriehuse. Det bemærkes, at både antallet af danske (282.637) og udenlandske (263.422) overnatninger er faldet med hhv. 2,4 og 5 pct. Den negative udvikling for udenlandske overnatninger gør sig gældende på alle markeder med fald på 1-22 pct. undtagen Schweiz, som oplevede en mærkbar fremgang på 24,8 pct. Hermed har feriehuse en stor betydning for den samlede udvikling i antallet af overnatninger.

3.6 Turismesæsonen

Turismen er sæsonbetonet i Ringkøbing-Skjern Kommune, når blikket rettes mod overnatningernes fordeling over månederne. Til sammen blev 58 pct. af overnatningerne foretaget i sommermånederne juni, juli og august i 2012. Den store volumen i campingovernatninger trækker gennemsnittet for maj op på 11 pct. af det samlede år.

Inden for hver overnatningsform er fordelingen over året lidt mere forskellig. Mens camping, feriecenter, lystbådehavne, feriegæster på hotel og vandrerhjem er koncentreret om midt- og sensommeren, er forretningsgæster på hotel spredt mere ud over året med "højsæson" i efteråret.

Tabel 3.6 Procentfordeling af overnatninger pr. måned, Ringkøbing-Skjern, 2012

	Alle	Hotel	-ferie	-forretning	Feriecenter	Camping	Vandrerhjem	Lystbådehavne
jan	1	5	3	9	1	0	3	0
feb	2	5	4	8	9	0	4	0
mar	2	7	5	11	4	1	7	0
apr	7	8	8	8	7	8	5	0
maj	11	9	9	11	5	12	7	14
jun	10	10	13	4	6	11	13	22
jul	27	15	20	4	31	28	22	30
aug	21	12	14	6	19	24	16	30
sep	9	10	11	9	3	10	12	4
okt	3	8	5	16	11	0	8	0
nov	1	7	6	10	2	0	3	0
dec	5	3	3	5	2	7	1	0
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100

Eksklusiv feriehuse, som ikke opgøres kommunalt pr. måned.

Kilde: Danmarks Statistik.

Kapitel 4. Metode og datakilder

Denne rapport udgør et turismesatellitregnskab for Ringkøbing-Skjern Kommune. Det indebærer, at oplysningerne om turismens forbrug er sat i sammenhæng med andre oplysninger om økonomiske forhold i kommunerne, jf. nationalregnskabet. Udover satellitregnskabet som metode anvender rapporten den økonomiske model LINE til beregning af de samfundsmæssige effekter af turismen som beskæftigelse og værditilvækst. Både turismesatellitregnskabet for Danmark 2011 og den økonomiske model "LINE" er udviklet af Center for Regional og Turismeforskning for VisitDenmark. Rapporten giver et øjebliksbillede af turismen i det år, der er angivet, hvilket indebærer, at alle økonomiske nøgletal i rapporten er fremlagt i årets priser.

Skemaet nedenfor giver et overblik over, hvilke nøgletal, rapporten frembringer på grundlag af hhv. turismesatellitregnskabet samt LINE-modellen.

For at give et komplet billede af turismen i regionen supplerer rapporten endelig med oplysninger om overnatninger og kapacitet fra Danmarks Statistik.

Rapporten tager udgangspunkt i den internationale definition af turismen. Turister defineres som den delmængde af rejsende, hvor rejsen foregår uden for personens sædvanlige miljø, i mindre end et år og med andet formål end at være ansat på den besøgte lokalitet. Det betyder, at rapporten medregner turismeformer, som normalt ikke indgår i f.eks. Danmarks Statistiks overnatningsstatistikker. Det gælder bl.a. endagsturisme, besøgende hos familie og venner, overnatninger i mindre enheder samt i eget eller lånt feriehus.

Dette kapitel uddyber metode og datakilder anvendt i rapporten. For en uddybende beskrivelse af metoderne henvises til Turismens økonomiske betydning i Danmark, 2011 (VisitDenmark, 2013).

4.1 Datakilder

Ideen med turismesatellitregnskabet er at sørge for, at resultaterne er i overensstemmelse med de officielle tal for et lands økonomi, som findes i nationalregnskabet. Man sammenholder oplysninger om efterspørgslen med udbuddet, og i de tilfælde, hvor der er uoverensstemmelse "vinder" oplysninger om udbuddet fra nationalregnskabet. F.eks. må turisternes totale forbrug på hoteller, der beregnes ved at gange det beregnede hoteldøgnforbrug med antallet af overnatninger på hoteller (efterspørgselsiden), ikke

overstige hotellernes totale omsætning i nationalregnskabet (udbud). I givet fald må det beregnede døgnforbrug være for højt, og dette vil ifølge metoden blive nedskrevet. Herunder er det beskrevet, hvilken overordnet metode og kilder, rapporten anvender for at belyse turismen fra de to perspektiver: Efterspørgsel og udbud.

- **Efterspørgselsside**

På efterspørgselssiden beregner man turismeforbruget set fra turistens side. Dette gøres ved at tage turismevolumen i form af overnatninger og gange disse med et gennemsnitligt døgnforbrug. Denne rapport arbejder med 14 typer 'overnatningsformer': Hoteller (opdelt i business og ferie), camping, vandrerhjem, feriehus (opdelt i lejet, lånt og ejet), feriecentre, lystbåde, festival, krydstogt, bondegårde, overnattende hos familie/venner og endagsturister (hvert endagsbesøg tæller som et døgn og dermed én overnatning).

Overnatningerne kommer fra en række kilder alt efter typen. De kommercielle overnatningsformer er bedst belyst, idet de i vidt omfang er omfattet af Danmarks Statistiks overnatningsstatistik. Turismeforbruget i form af et døgnforbrug er i overvejende grad indsamlet ved hjælp af VisitDenmarks turistundersøgelse (2011), hvor interviewere har stillet spørgsmål til turister på overnatningsstederne om deres forbrug. Der spørges i undersøgelsen til forbruget på en række forbrugskomponenter, og vha. disse oplysninger kan man danne sig et billede af, på hvilke varer og i hvilke brancher turisterne lægger deres penge.

Sidst i kapitlet er en oversigt over hvilket datagrundlag, der har ligget til grund for oplysninger om mængder (overnatninger) og døgnforbrug for hver overnatningsform, og oversigten angiver endvidere graden af usikkerhed for hver overnatningsform.

- **Udbudsside**

Oplysningerne fra udbudssiden – dvs. set fra virksomhedernes side – stammer primært fra nationalregnskabet. De anvendte oplysninger om turismeudbuddet kategoriseres i satellitregnskabet i tre hovedkategorier: Turismeprodukter, turismerelaterede produkter (detailhandel o. lign.) og "andet".

Nationalregnskabet udarbejder en række såkaldte input/output tabeller, der beskriver, hvordan penge bevæger sig rundt mellem brancher, private, det offentlige mv. Den regionale og kommunale nedbrydning af nationalregnskabstal, beskæftigelsestal mv. i turismesatellitregnskabet er sket på basis af CRTs samfundsøkonomiske model, SAM-K.

Problemet med data fra nationalregnskabet er, at de på produktniveau stort set ikke er geografisk opdelt. Derfor fordeler CRT bl.a. omsætningen på kommuner efter forskellige estimeringsmetoder. En af metoderne er at anvende lønsummen på arbejdsstederne til at fordele en branches tal. Derfor er der betydelig usikkerhed forbundet med at udarbejde kommuneopdelte tal.

På grund af de nævnte usikkerheder er det nødvendigt at foretage en række korrektioner og antagelser. En vigtig antagelse er, at hele en turists forbrug finder sted i dén kommune, hvor der overnattes (eller slutdestinationen for endagsrejsen). Dette er naturligvis ikke korrekt, men der er stadig ikke fundet en egnet metode til at fordele forbruget fra ekskursioner og ture ud af overnatningskommunen til andre kommuner. En anden udløber af dén antagelse er, at kommuner med få overnatningsmuligheder, men mange attraktioner, kan have stor

tiltrækningskraft på turister, der overnatter eller bor i en anden kommune. Disse vil, alt andet lige, undervurderes i opgørelserne og vice versa.

Tabel 4.1 og 4.2 viser kilderne til de beregnede antal overnatninger og endagsbesøg samt til beregningen af forbruget.

4.2 Efterspørgselskilder

Table 4.1 Sources for the number of overnight stays

Overnatning	Komplet Geografi	Dækning	Kilde	Producent	År	Usikkerhed
Hotel	Kommuner	Totaltælling min. 40 senge	Overnatningsstatistikken	Danmark Statistik*	2011	Lille
Feriecentre	Kommuner	Totaltælling min. 40 senge	Overnatningsstatistikken	Danmarks Statistik	2011	Lille
Camping	Kommuner	Totaltælling min. 75 enheder	Overnatningsstatistikken	Danmarks Statistik*	2011	Lille
Vandrerrhjem	Kommuner	Totaltælling af Danhostel medl.	Overnatningsstatistikken	Danmarks Statistik	2011	Lille
Lystbådehavne (betalte)	Kommuner	Totaltælling (frivillig)	Overnatningsstatistikken	Danmarks Statistik	2011	Lille
Feriehuse udlejet gennem udlejningsbureau	Landsdele	Totaltælling min. 25 disponible huse	Feriehusstatistikken	Danmarks Statistik*	2011	Lille
Krydstogt	Kommuner	Totaltælling	Havneanløbslister og CCNs BREA analyse fra 2011	VisitDenmark og CNN/WOCO	2011	Medium
Bondegårds-ferie	Amter	Totaltælling medl. af DL	Indberetninger til Dansk Landboferie	Dansk Landboferie	2003	Medium
Eget feriehus	Amter	Stikprøve	Undersøgelsen af feriehusudlejningen i Danmark	Danmarks Statistik	2005	Medium
Lånt feriehus	Amter	Stikprøve	Undersøgelsen af feriehusudlejningen i Danmark	Danmarks Statistik	2005	Medium
Festival (overnattende)	Kommuner	Totaltælling	Indsamling	VisitDenmark	2008	Medium
Udenlandske endagsferierejsende	National	Stikprøve	Undersøgelse	Institut for grænseregionsforskning	2003	Stor
Danske endagsferierejsende	Amter	Stikprøve	Ferie- og Forretningsrejsende	Danmarks Statistik	2004	Stor
Dansk endagsforretningsrejsende	National	Stikprøve	Transportvaneundersøgelsen	Danmarks Statistik	2006	Stor
Udlændinges ophold hos familie og venner i Danmark	Amter	Stikprøve	Ferie- og Forretningsrejsende	Danmarks Statistik	2005	Medium
Danskeres ophold familie og venner	Amter	Stikprøve	Ferie- og Forretningsrejsende	Danmarks Statistik	2004	Medium

* VisitDenmark opregner for små enheder.

Usikkerhed:

Lille: Baseret på løbende statistik. Medium: Baseret på enkeltstående undersøgelse eller løbende undersøgelse foretaget blandt en stikprøve af befolkningen. Stor: Estimeret eller enkeltstående undersøgelse foretaget blandt en stikprøve af befolkningen.

Table 4.2 Kilder til forbrug

Overnatnings-form	Komplet Geografi	Kilde	Producent	År*	Usikkerhed
Hotel	Kommuner	Turistundersøgelsen	VisitDenmark	2011	Lille
Feriecentre	Kommuner	Turistundersøgelsen	VisitDenmark	2011	Lille
Camping	Kommuner	Turistundersøgelsen	VisitDenmark	2011	Lille
Vandrerhjem	Kommuner	Turistundersøgelsen	VisitDenmark	2011	Lille
Lystbådehavn (betalte)	Kommuner	Turistundersøgelsen	VisitDenmark	2008	Lille
Feriehuse udlejet gennem udlejningsbureau	Kommuner	Turistundersøgelsen	VisitDenmark	2011	Lille
Krydstogt	krydstogts-kommuner	CCN analyse fra 2011 og VisitDenmark	WOCO/CNN	2011	Medium
Bondegårdsferie	Amter	Turistundersøgelsen	Dansk Landboferie	2003	Medium
Eget feriehus	Amter	Ferie- og forretningsrejsende	Danmarks Statistik	2006	Medium
Lånt feriehus	Amter	Ferie- og forretningsrejsende	Danmarks Statistik	2006	Medium
Festival (overnattende)	Kommuner	Indsamling	VisitDenmark	2002	Medium
Udenlandske endagsferie-rejsende	National	Undersøgelse	Institut for grænseforskning	2003	Stor
Danske endagsferie-rejsende	Amter	Ferie- og forretningsrejsende	Danmarks Statistik	2004	Stor
Dansk endagsforretningsrejsende	National	Beregnet fra udbudssiden	Danmarks Statistik	2006	Stor
Udlændinges ophold hos familie og venner i Danmark	Amter	Ferie- og forretningsrejsende	Danmarks Statistik	2005	Medium
Danskeres ophold familie og venner	Amter	Ferie- og forretningsrejsende	Danmarks Statistik	2005	Medium

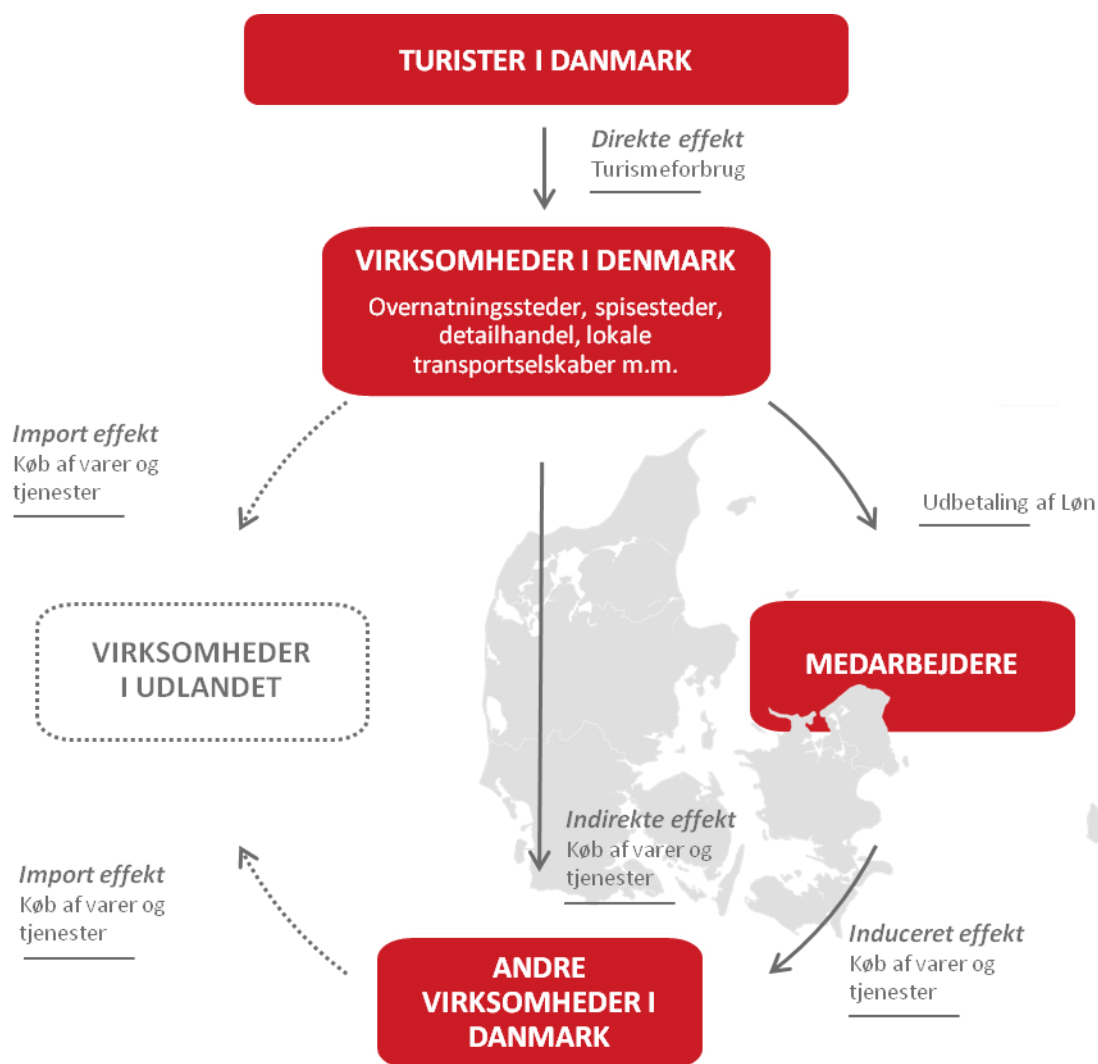
* Opregnet til 2011-priser

Usikkerhed:

Lille: Baseret på løbende statistik. Medium: Baseret på enkeltstående undersøgelse eller løbende undersøgelse foretaget blandt en stikprøve af befolkningen. Stor: Estimeret eller enkeltstående undersøgelse foretaget blandt en stikprøve af befolkningen.

I denne rapport anvendes begrebet "afledte effekter" som en betegnelse for de samlede effekter – både direkte, indirekte, inducerede og import effekter. Turismens afledte effekter er ikke en del af den internationale TSA standard, men et valg gjort i Danmark. Således er der kun få internationale sammenligningsmuligheder for netop denne måde at anskue turismens effekter. Figuren nedenfor illustrerer, hvordan og hvor de forskellige effekter opstår.

Figur 4.1 Det turismeøkonomiske flow af effekter

Udgangspunktet er turistens direkte forbrug i diverse virksomheder. Virksomhederne tilhører en lang række brancher, som har en større eller mindre andel af deres samlede omsætning, der bliver købt af turister. F.eks. vil hoteller have en stor del, mens detailhandlen vil have en meget mindre. De virksomheder, som turisten har købt hos, vil også købe ind hos andre virksomheder, som således også er påvirket af det oprindelige turismeforbrug. Dette kaldes den *indirekte effekt*. Desuden udbetaler virksomhederne løn til deres medarbejdere, som anvender en del af denne til forbrug. Dette kaldes den *inducerede effekt*. Endelig er der også en del af omsætningen, som bliver anvendt til *import*, og som derfor forsvinder ud af den danske økonomi. På engelsk kaldes dette "leakage" – lækage.

Alle effekterne kan kobles sammen, og den såkaldte turismemultiplikator kan beregnes:

$$\text{Multiplikator} = \frac{\text{Direkte} + \text{indirekte} + \text{induceret} - \text{import}}{\text{Direkte}}$$

Denne multiplikator viser, hvor meget turismeomsætningen bliver ganget op, når den siver ind i økonomien. Denne multiplikator skal dog ikke forveksles med multiplikatorerne i rapportens

resume, der relaterer turismeomsætningen til turismeafledt beskæftigelse, værditilvækst og skat.

For at kunne beregne disse effekter skal der anvendes en økonomisk model. I turismesammenhænge er det i Danmark besluttet at anvende den såkaldte LINE model. Grunden til dette valg er, at den er regionaliseret og dermed bedre anvendelig end f.eks. ADAM modellen, som er national.

4.2 Ændringer i metoden siden 2010

Det er ikke uproblematisk at udarbejde et satellitregnskab for turisme samt beregne de afledte effekter af turismen på lokalt, regionalt og nationalt niveau. En række usikkerheder er indbygget i data, ligesom der kontinuerligt sker forbedringer af de metodikker, der anvendes, og opdateringer af data. De største usikkerheder er knyttet til opgørelsen af turismeeffekter på lokalt niveau, idet en stor del af oplysningerne fra såvel efterspørgsels- som udbudsside ikke er lokalt fordelt. Derudover arbejder VisitDenmark og CRT konstant på at forbedre metoden for at kunne give det mest retvisende billede af turismen. Dette giver imidlertid nogle forandringer i niveauer for nøgletallene, især på regionalt og lokalt niveau.

I forhold til tidligere destinationsrapporter med forbrugstal fra 2010 og før er der sket nogle enkelte ændringer i metode og data der gør, at man ikke kan sammenligne resultaterne med forrige udgivelse, og at det ikke giver mening at lave tidsserier. Dette er årsagen til, at nærværende rapport kun dækker året 2011. Der er dog ikke sket større modeltekniske ændringer i LINE-modellen eller ændringer i metoder til at beregne efterspørgslen, der typisk ville forandre den indbyrdes fordeling mellem regionerne af forbrug og afledte effekter som beskæftigelse og værditilvækst.

Ændringerne i forhold til *Turismens økonomiske betydning 2010* er beskrevet i detaljer i *Turismens økonomiske betydning 2011*. Her skal blot de vigtigste nævnes. Der er implementeret nye døgnforbrug fra turistundersøgelsen 2011. Her er døgnforbruget for feriehusgæsterne steget ift. turistundersøgelsen 2008, hvilket især trækker det samlede tyske turismeforbrug op. Det samme gør revisionen af overnatningstal for feriehusene fra Danmarks Statistik, der øgede antal feriehusovernatninger med ca. 1 mio. Derudover betyder en metodeændring vedr. de udenlandske turisternes forbrug af lokaltransport ekstra 2 mia. kr. i udenlandsk turismeforbrug. Og endeligt skal nævnes, at rapporten implementerer nye branchekoder, DB07, og varegrupperinger.

Bilag

Bilag 1A. Turismeforbrug fordelt på nationaliteter, 2011

	Ringkøbing-Skjern	
	mio. kr.	pct.
I alt	2.681,8	100
Danmark	734,8	27,4
Udland	1.947,0	72,6
<i>Heraf</i>		
Tyskland	1.714,5	63,9
Norge	68,7	2,6
Holland	46,1	1,7
Sverige	33,0	1,2
Polen	18,1	0,7
Storbritannien	9,3	0,3
Schweiz	7,4	0,3
USA	4,3	0,2
Italien	2,5	0,1
Spanien	1,4	0,1
Frankrig	1,2	0,0
Finland	1,2	0,0
Østrig	0,8	0,0
Belgien og Luxembourg	0,6	0,0
Kina	0,6	0,0
Grækenland	0,2	0,0
Australien	0,1	0,0
Rusland	0,1	0,0
Canada	0,1	0,0
Japan	0,1	0,0
Sydkorea	0,0	0,0
Irland	0,0	0,0
Portugal	0,0	0,0
Brasilien	0,0	0,0
Øvrige Europa	33,1	1,2
Øvrige lande	0,7	0,0
Øvrige Amerika	2,4	0,1
Øvrige Asien	0,0	0,0
Øvrige Østeuropa	0,4	0,0

Bilag 1B. Turismeforbrug, fordelt på nationaliteter og forretnings-/ferierejser, 2011

	I alt		Forretningsrejser		Ferierejser	
	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.	mio. kr.	pct.
I alt	2.681,8	100,0	125,9	100,0	2.555,9	100,0
Danmark	734,8	27,4	114,4	90,9	620,4	24,3
Udlandet	1.947,0	72,6	11,5	9,1	1.935,5	75,7
<i>Heraf</i>						
Tyskland	1.714,5	63,9	1,8	1,4	1.712,8	67,0
Norge	68,7	2,6	1,9	1,5	66,8	2,6
Holland	46,1	1,7	0,2	0,2	45,8	1,8
Sverige	33,0	1,2	1,9	1,5	31,1	1,2
Polen	18,1	0,7	0,2	0,2	17,9	0,7
Storbritannien	9,3	0,3	0,9	0,7	8,4	0,3
Schweiz	7,4	0,3	1,1	0,9	6,3	0,2
USA	4,3	0,2	1,0	0,8	3,3	0,1
Italien	2,5	0,1	0,2	0,2	2,3	0,1
Spanien	1,4	0,1	0,3	0,2	1,1	0,0
Frankrig	1,2	0,0	0,1	0,1	1,1	0,0
Finland	1,2	0,0	0,1	0,1	1,1	0,0
Østrig	0,8	0,0	0,2	0,2	0,6	0,0
Belgien og Luxembourg	0,6	0,0	0,1	0,1	0,6	0,0
Kina	0,6	0,0	0,1	0,1	0,5	0,0
Grækenland	0,2	0,0	0,2	0,1	0,1	0,0
Australien	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
Rusland	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
Canada	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Japan	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sydkorea	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Irland	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Portugal	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Brasilien	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Øvrige Europa	33,1	1,2	0,9	0,7	32,2	1,3
Øvrige Østeuropa	0,4	0,0	0,1	0,1	0,3	0,0
Øvrige Amerika	2,4	0,1	0,0	0,0	2,4	0,1
Øvrige Asien	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Øvrige lande	0,7	0,0	0,1	0,0	0,6	0,0

Bilag 3A. Registrerede overnatninger fordelt på nationalitet, 2012, samt udviklingen 2011-2012 (eksklusiv feriehuse)

	Ringkøbing-Skjern Kommune	Fordeling (pct.)	Udv. (pct.)
I alt	546.059	100,0	-3,7
Danmark	282.637	51,8	-2,4
Udlandet	263.422	48,2	-5,0
Tyskland	204.668	37,5	-1,3
Holland	17.489	3,2	-22,2
Norge	16.101	2,9	-4,3
Sverige	10.253	1,9	-19,2
Schweiz	5.085	0,9	24,8
Andre lande	9.826	1,8	-30,0